

Секція: Педагогічні науки

Косарук О. М.

асистент кафедри інтеграції навчання з виробництвом

Вінницького національного технічного університету

**Розвиток функціональних компетенцій майбутніх фахівців
інженерних спеціальностей як одна з передумов успішної професійної
підготовки**

Основною метою вищої інженерної освіти є підготовка висококваліфікованого спеціаліста відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, компетентного, відповідального, здатного ефективно працювати за спеціальністю на рівні міжнародних стандартів, готового до постійного професійного розвитку, соціальної та професійної мобільності.

Людина може розвиватися у трьох основних компетентнісних напрямках: вузько фахові компетенції – спеціалізовані знання і вміння які вимагаються у певних професіях; особистісні компетенції – це те, як ми приймаємо рішення, як ми організуємо свою діяльність, як ми будуємо логіку своєї діяльності, як ми поведимось з часом, критичне мислення; функціональні компетенції – вміння комунікувати, вміння поводитись з конфліктами, вміння та здатність працювати у групах/командах, також знання людської природи і поводження з людьми.

Сучасний динамічний світ вимагає не просто практичних знань. Саме розвинуті функціональні компетенції дають можливість швидко вчитись, пристосовуватись до змін, середовища, бути ефективним і швидко перекваліфіковуватись. Розвиток і навчання функціональним компетенціям стає невід'ємною частиною сучасного навчального процесу і набуватиме все більшого значення вже в найближчому майбутньому. Отож розвиток та

удосконалення функціональних компетенцій особистості має бути одним з ключових аспектів навчання молодого спеціаліста.

Роботодавцям потрібні різнопланові фахівці.

Сьогодні все більшого значення набувають навички міжособистісної взаємодії, прийняття нестандартних рішень, командної роботи, креативність та ініціативність.

Більшість технічних, твердих навичок можуть бути успішно змодельовані і замінені штучним інтелектом, але функціональні компетенції настільки індивідуальні і різноманітні, що ще довгий час будуть притаманні суто людському інтелекту [1].

Останні дослідження ринку праці відображають помітну тенденцію значної зацікавленості роботодавців наявністю розвинених функціональних компетенцій у потенційних працівників. В абсолютній більшості ВНЗ не приділяють належної уваги розвитку в студентів їх функціональних компетенцій, однак навчальні програми перенавантажені навчальними дисциплінами, які розвивають у студентів практичні навички, пов'язані зі знанням фундаментальних та спеціальних дисциплін. Розвиток та напрацювання функціональних компетенцій для майбутніх фахівців – об'єктивна вимога ринку праці [2].

За результатами гарвардського дослідження професійне ствердження на 85% залежить від функціональних компетенцій і тільки на 15% від вузько фахових компетенцій.

За версією Давоського економічного форуму 2017 найбільш затребуваними навичками є: вміння комплексного вирішення проблеми, критичне мислення, креативність, управління персоналом, координація з іншими, емоційний інтелект, аналіз та прийняття рішення, сервісна орієнтація, вміння вести переговори, когнітивна гнучкість [3].

Компанія Microsoft провела дослідження, яке засвідчило те, що на вершині списку для ТОП-60 найоплачуваніших професій опинились ораторські та комунікативні здібності, володіння офісними програмами, створення презентацій, менеджмент проектів і високий рівень самоорганізації.

Таким чином, для студентів особливо важливим є усвідомлення потреби в функціональній грамотності, адже це прямопропорційна інвестиція в себе, не менш важлива, ніж здобуття фахової освіти.

Література:

1. Заболотна Н. М. Розвиток функціональних компетенцій у молоді / Н. М. Заболотна, О. В. Мельник. – Вінниця.: ФОП Рогальська І.О., 2017. – 96 с.

2. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з чинників для їх працевлаштування/ К. О. Коваль // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2015. – № 2. – С. 162-167.

3. Розвиток м'яких навичок. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.quality-assurance-group.com/olga-pashko-rozvyvajte-myaki-navychky>.